

HRVATSKA MISAO

PREDPLATA ZA ŠIBENIK I AUSTRO-UGARSKU GODIŠNJE K 14—, POLUGODIŠNJE I TROMJESEČNO SURAZMJERNO, MJESEČNO K 1.20. — POJEDINI BROJ 10 PARA. — OGLASI PO CIJENIKU. PLATIVO I U TUŽIVO U ŠIBENIKU.

- IZLAZI SVAKI DAN -

TELEFON BR. 74. — ČEKOVNI RAČUN 129.871. —

UREDNIŠTVO I UPRAVA NALAZE SE NA TRGU SV. FRANE IZA OBCIN. PERIVOJA. — VLASTNIK IZDAVATELJ I ODGOVORNI UREDNIK JOSIP DREZGA. — TISAK: HRVATSKA ZADRUŽNA TISKARA U ŠIBENIKU. U. Z. S. O. J.

GOD. III.

ŠIBENIK, utorak 10. kolovoza 1915.

BR. 152. (382.)

Osvojenjem varšavskog predgradja Prage prodiranje njemačkih vojska sa sjevera, zapada i juga prema Brest-Litovsku. - U Varšavi zarobljeno više tisuća Rusa. - Novo-Georgijevsk pod puno opkoljen. - Talijani razvijaju veliku artiljerijsku djelatnost. - Potopljenje engleskog pomoćnog krstaša. - Turski hidroplan potapa neprijateljsku podmornicu. - General Auffenberg riješen od optužbe.

Rusko ratište.

BEČ, 9. kolovoza (KB). Službeno se saopćuje:

Sa fronte Visle natrag uzmaklog nedrijatelja prognimo.

Austro-ugarske i njemačke bojne sile već jučer su između željeznice Ivangorod-Lukov i mjesta Garvolin prešle veliku cestu Varšavu-Lublin u pravcu prema istoku.

Lijeva obala Vjeprza i desna obala Visle kod Ivangoroda od protivnika su ispražnjene. Naše čete su prešle Vjeprz u pravcu prema sjeveroistoku i prema sjeveru.

Bojna polja Lubartova i Miechova pokazuju sve tragove žurnog neprijateljskog bijega.

Broj zarobljenika, koje je dovela armada nadvojvode Josipa Ferdinanda, poskočio je na 8.000. Između Vjeprza i Buga borba se vodi dalje.

Na Dnjestru uz struju Uscieczku naše čete bacile su Ruse na više točaka, pri čemu je više od 1.600 Rusa zarobljeno, 5 pušanih strojeva zaplijenjeno.

Zamjenik šefa generalnog stožera Von HÖFER.

BERLIN, 9. kolovoza (KB). Službeno se saopćuje:

Čete, koje navaljuju na Kovno, približile su se utvrdi; 430 Rusa bilo je zarobljeno, 8 pušanih strojeva zaplijenjeno.

I prema sjevernoj te zapadnoj fronti Lomze uznapredovalo se je; 3 častnika, 1.400 momaka zarobljeno, 7 pušanih strojeva zaplijenjeno, a doveden je i jedan oklopni automobil.

Južno od Lomze prekoračena je cesta Ostrov-Wyszok. Na nekim mjestima Rusi su se žilavo opirali, ali su ipak bili potisnuti. Novo-Georgijevsk zatvoren je i sa istočne strane.

Praga je bila od naših četa zaposjednuta. Naše čete prodrle su u pravcu prema istoku.

U Varšavi je nekoliko tisuća Rusa bilo zarobljeno.

Armada vojvode Woysrscha prešla je cestu Garvolin-Ryki. Sjeveroistočno od Ivangoroda

lijevo krilo vojne grupe maršala Mackensena potisnulo je Ruse preko Vjeprza. Srednje i desno krilo približuju se liniji Ostrov-Hansk-Uchrusk na Bugu.

Vrhovna vojna uprava.

Talijansko ratište.

BEČ, 9. kolovoza. (KB). Službeno se saopćuje:

Jučer je južni dio visoravni Doberdob bio mjestimice pod žestokom topovskom vatrom. Naša artiljerija odgovorila je uspješno.

I u okolišu Plave vladala je pojačana djelatnost artiljerije. Pokušaj slabije neprijateljske infanterije, da udje u naše položaje kod Zagore, ponesrećio se.

Na koruškoj granici napali su omanji neprijateljski odjeli na više točaka bezuspješno. Prčd našim položajima na prijevoru Bladner neprijatelj je ostavio više od 100 mrtvih.

U Tirolskom pograničnom području jedna naša patrola odbila je kod Crestabianca (područje Cristallo) polovicu neprijateljske kompanije te joj zadala znatne gubitke.

Na Lavanechu u noći na 8. ov. mj. bilo je živahne okršajne vatre, kojoj s naše strane nijedna četa nije sudjelovala.

Zamjenik šefa generalnog stožera Von HÖFER.

Francusko ratište.

BERLIN, 9. kolovoza (KB). Službeno se saopćuje:

Pet francuskih aeroplana bilo je hitcima srušeno, među njima dva, koja su bacala bombe na otvoreni grad Saarbruecken, čime je devet gradjana usmrćeno, 26 teško, a veći broj lako ranjeno.

Vrhovna vojna uprava.

General Auffenberg riješen.

BEČ, 9. kolovoza (KB). Bečko divizijsko sudište razpravljalo je vrhu optužbe protiv generala infanterije Moritza viteza Auffenberga, da je ugrozio sigurnost države time, što bi bio u jeseni 1912. u Beču boravećemu umirovljenom pukovniku Heinrichu vitezu pl.

Schwarzu, da ga materijalno pomogne, priopćio tajne dispozicije o vojnim defenzivnim mjerama Monarkije. General Auffenberg bio je pravomoćno riješen.

Potopljen engleski krstaš.

KRISTANIA, 9. kolovoza. Engleski pomoćni krstaš „India“, od 7900 tona, bio je sjeverno od Bodoe torpediran. Od posade je 80 ljudi bilo spašeno po švedskom parobrodu „Goestald“, 72 ljudi posade iskrcano je na Helligwærk.

Na Dardanelima.

Potopljenje neprijateljske podmornice.

CARIGRAD, 10. kolovoza (KB). Naš hidroplan potopio je pred Bulairom bombama neprijateljsku podmornicu.

Nakon pada Ivangoroda i Varšave.

„Tagespost“ od 7. ov. mj. donosi iz Beča: „U potpunom je toku borba za istočnu obalu Visle kod Varšave i Ivangoroda. Njemački prognon kod Novo Georgijevska imao bi doskora odlučiti sudbinom tog mjesta. Vojska generala Woysrscha nalazi se u žestokom boju s jakim ruskim zalaznicama na željezničkoj pruzi, što vodi iz Ivangoroda u Varšavu.

Za daljnji razvoj položaja od najveće će važnosti biti postignuti uspjesi na krilima vislanskog položaja (Varšava-Ivangorod).

Na sjevernom krilu napreduju Nemci polaganom, nu bojevi se odigravaju još uvijek zapadno od ceste, koja vodi od Lomze u Serock. Rusi su privukli za pojačanje svoje defenzivne fronte jedan dio onih četa... (Dalje po cenzuri u Grazu prekrizeno).

Na iztočnom krilu, na području između Ivangoroda i gornjem Bugu (uzduž Wlodawe), uzmiču Rusi korak po korak; naše ih čete progone. Na desnom krilu jedanaeste vojske (Mackensen) imalo je u većim odjeljenjima austro-ugarsko i njemačko konjanništvo opetovane prilike za daleko-sežno poduzeća, u kojima se je osobito iztaklo.

U Kuronskoj i Litaviji njemačke čete stoje na vratima Rige i krstare pred Kovnom.

„Fremdenblatt“ u Hamburgu javlja: Nemci se nalaze samo još 20 kilometara pred Rigom. Njemačka vojska trajno napreduje na čitavoj liniji prema Rigi. Dünaburg i Wilni.

Vojnički suradnik „Morningpost“ piše o povlačenju Rusa: Poteškoće ovakvog povlačenja pokazale su se već kod povlačenja u Galiciji. Pošto se je neprijatelj tada smjestio na frontalnoj liniji, nije bilo puno opasnosti, da će velike mase četa biti odrezane. Sada je položaj mnogo zamršeniji. Vojska je zaposjela frontu od 300 milja te je izvrgnuta navalama i pogibelji obkoljenja sa sjevera, zapada i juga. Jasno je, da će se usljed toga istodobno povući svi diovi vojske te da bi cjelokupna vojna sila mogla biti obkoljena od prilike u središtu zaposjednutog područja. Neprijatelj namjerava očito opetovati bitku kod Sedana u velikom stilu.

Francusko novinstvo s velikom zabrinutošću prati događaje na poljsko-ruskom ratištu. Stigle su vijesti, da je ugrožen uzmak na Brest-Litovsk, te da se generalfeldmaršal Mackensen nalazi bliže toj tvrdjavi no ruske čete. Postoji bojazan, da će Rusi na svom uzmaku biti odsječeni.

„Standard“ pak piše: Jednostavno je nesmisao uzeti uzmak Rusa na laku ruku ili ga slaviti kao školski primjer nadmoćne spretnosti. Izpražnjenje će Varšave biti užasan udarac za Rusiju, a i za ostale saveznike.

„Daily Telegraph“ drži, da je kritični čas za zapad vrlo blizu. Dok se Rusi u svom neograničenom posjedu mogu tako daleko povući, kako daleko hoće, ima to u Francuskoj svoj konac. Njemačka poplava može dovesti do odluke na zapadnom ratištu, i time — kako je rekao ruski pukovnik Šumski — također odluku o ratu.

Ameterdanski „Nieuwe van den Dag“ naziva pad Varšave velikim događajem, moguće najvažnijim čitavog rata. Varšava da nije samo glavni grad Poljske, već da je bila kroz niz godina središte vojničkih operacija Rusije očito i središte glavnog stana, svakako ali mjesto, odakle su polazile žice prema svim dijelovima fronte. Odpor zapadnog tvrdjavog pojasa Rusije da je konačno slomljen te je njegova ponovna akciona sposobnost za dugo vremena onemogućena. Pita se, da li će središnje vlasti na iztoku zadovoljiti defenzivnom ili će pak započeti djelo dokončati. Kretanja generala pl. Belowa na sjeveru pobudjuju sumnju, da će pokušati liniju, na koju se Rusi kane povući, ugrožavati. Pošto je i Ivangorod

pao, sledit će sada naskoro i Novo Georgievsk isto kao i izpražnjene čitave fronte Narewa i pozicija između Visle i Buga.

Talijanska akcija protiv Turske.

„Baseler Nachrichten“ javlja: Jedan je misijonar dodijeljen talijanskom ekspedicijonom zboru, koji kreće na Egejske otoke. Odatle se izvodi, da se više ne može sumnjati o akciji Italije protiv Turske. Pouzdaniku nije poznata jakost ekspedicijonog zbora, ali sudi, da se sastoji od četiri do pet divizija.

Politička oporuka Stambulova.

Ovih dana namirilo se je 20 godina, kako je umro poznati bugarski političar Stambulov. Tom prilikom održane su po cijeloj Bugarskoj patriotske manifestacije, koje su nosile neprijateljski karakter prema Rusiji. Pri tome je politički testament Stambulova svuda objavljen kao pravac politike Bugarske. Ovaj testament glasi:

Interesi Rusije i Bugarske jednostavno se isključuju na Balkanu. Težnja Rusije za Carigradom nosi u sebi učvršćenje Rusije na Balkanu. Bio Carigrad s koje mu drago strane ugrožen, gospodstvo Rusije na Balkanu znači političku smrt Bugarske. Mi mnogo zahvaljujemo ruskom narodu, no službena je Rusija naš smitni prijatelj.

Novi zračni torpeda.

Iz Washingtona javljaju: Kontreadmiral Etske dobio je patent na jedan zračni torpedo, koji da je u stanju napadati na brodove u zaštićenim lukama. On je imao osnovu, da veliki aeroplan bi se imao spustiti pet milja od mjesta, gdje namjerava navaliti. Torpedo se stavlja autوماتski u gibanje te plovi prema svom cilju. Na taj način kane napadati brodove u zaštićenim lukama.

Domaće vijesti.

General Borojević počastni građanin Ljubljane. U sjednici ljubljanskog gradskog zastupstva na predlog gradskog načelnika dra. Tačvara imenovan je hrabri vodja južne armade, branitelj Soče general infanterije Svetozar Borojević počastnim građaninom Ljubljane. Zastupstvo je priredilo velike ovacije.

Zabrana nošnje „šubara“ u Bosni i Hercegovini. Vladin povjerenik za glavni grad Sarajevo objavljuje: Opazio se je, da se od mjeseca augusta 1914, po Bosni i

Hercegovini među grčko-istočnim seljacima počinje kao novost nositi „srbijanska šubara“. Budući da su motivi ove novotarije bez dvojbe političke naravi, zabranila je zemaljska vlada najstrožije nošenje ovih „šubara“. Prekršaji ove zabrane kazniće se policajno globom do 200 K, odnosno zatvorom do 14 dana.

Usmratio se, jer mu zaplijenili ulje.
U Zadru je trgovac Descovich skočio sa trećeg kata na ulicu te ostao mrtav. Imao je u skladištu veliku količinu ulja, kojega je skrivao špekulirajući da ga prodade kad cijene poskoče. Vlast je ušla u trag njegovoj špekulaciji, te mu ulje zaplijenila. Ovo ga je tako kosnulo, da je počinio samoubojstvo. Inače je bio imučan čovjek.

Učiteljište iz Arbanasa bit će premešteno za sada u Makarsku, kako javlja „Narodni List“.

Grad i okolica.

Okrugnica presv. Biskupa svećenstvu šibenske biskupije. Presv. Biskup upravo je, potaknut poznatom svojom revnošću, svećenstvu biskupije okrugnicu, u kojoj uz ostalo veli:

Sveti Otac Papa Benedikt XV., u pismu upravljenu Kardinalu S. Vannutelli, upozorivši na teškoće današnjeg vremena, usljed svjetskog rata, kao što i na strašne i pogibeljne prilike, u kojem se On danas u Rimu nahodi, preporuča svim vjernicima da uzdignu svoje molitve k Onome, u čijim su rukama udesi naroda. Preporuča također da se sa pouzdanjem utečemo Žalosnom Srcu Marije, Božje i naše Majke, e da Ona, svojim mogućim odvjetovanjem, gane Srce svog Jedinorodjenog Sina, te isprobi nam toli željeni mir.

Suviše želi sv. Otac Papa, da se sa ovim molitvama spoje i djela pokore, a u djeluje Podpuno Proštenje, koje se može namjeniti i sv. Dušam u Čistilištu, svim onima, koji bi kroz tri susjedna ili odjeljena dana, postili prije nego pristupe sv. Pričesti.

Odazivajući se željama Krstovog Namjensnika na zemlji i našeg Zajedničkog Oca, cijenim uputnim dati slijedeće odredbe:
a) Počam od Blagdana Uznesenja Blažene Djevice (15 kolovoza) do novih odredaba, nek se drže u svim dušobrižnim Crkvama Biskupije večernje javne molitve, coram Sacramento exposito, ovim redom: Krunica, ili 9 Oč. Zdr. M. i Sl. O. na čast Žalosnog Marijinog Srca: Litanije Presv. Srca Isusova: Molitva za mir, sastavljena od sv. Oca: Tantum ergo sa molitvom presv. Sakramentu.

b) Dneve za spomenuta tri posta nek izvole M. P. Dušobrižnici odrediti, prema svojoj uvjerdnosti i mjesnim prilikama.

c) Za obću Pričest odredjuje se Nedjelja, 29. kolovoza, dan u koji se svetkuje Prečisto Srce M. Djevice.

Nek M. P. Dušobrižnici ulože sve svoje sile, te potaknu na pokoru svoje vjernike e da svi, po mogućnosti, izpunivši naredjena tri posta, pristupe k svetim Sakramentima u nedjelju, 29. kolovoza: istodobno preporučujući svima da od milosrdnoga Boga, po odvjetovanju Žalosnog Marijinog Srca, prose mir i konačnu pobjedu našeg oružja, koje brani katolicizam i domovinu.

Tražim

osobu, koja bi me podučavala u hrvatskom jeziku.

Satovi vježbe svaki drugi dan jedan sat između 5 i 8 sati poslije podne.

Obratiti se upravi lista. 1-3

Tražim

poslovođu i jednog radnika za postolarski obrt. Nastupiti mogu odmah. Upitati se u upravi lista. 1-6

Velika svota novaca

može da se nakloni svakome, koji postane naručnicima. — Bezplatna izjašnjenja šalje Srećkovno zastupstvo 30. Ljubljana.

Stroj za pranje rublja.

prodaje se uz cijenu od K 150— Kupac može po dogovoru i mjesečno odplaćivati. Stroj posve novi vrlo praktičan i za današnje doba vrlo ekonomičan. Obavijesti daje uprava, lista

Kočija Landau.

za dva konja, u dobrom stanju, prodaje se uz umjerene cijene.

Obavijesti daje uprava lista.

1-6

VELIKA ZLATARIJA GJ. PLANČIĆ

Vis - Starigrad - Velaluka

ŠIBENIK.

Kupuje staro zlato i srebro uz najpovoljnije cijene.

Remington Standard

Jedan milijun pisacih strojeva

u porabi.

Model X i XI.

BEZ KONKURENCIJE

Podpuno

amerikansko pokućstvo

GLOGOWSKI & Co. - TRST

Piazza della Borsa No. 14 I kat

Telefon br. 17-70.

Plano

željo bi uzajmili. Obavijesti daje uprava „Hrvatske Misli“ pod brojem 35. 1-3

P. T.

Častimo se staviti do znanja svakoj cijenjenoj osobi, da smo već od davna osnovali klesarsku zadruhu pod naslovom:

PRVA SPLITSKA

KLESARSKA ZADRUGA

registrirana na ograničeno jamčenje

U SPLITU.

Zadruga obavlja svakovrsne klesarske radnje bilo u mramoru ili kamenu uz najpovoljnije uvjete.

Osobitom preciznošću izradjuje žrtvenike, balaustre, krsionice, nadgrobne spomenike itd. u najmodernijim slogovima. Skladište je oskrbljeno sa mramornim materijalom, također mramornim pločama za pokućstvo. Budući je ista providjena izvrstnim radnim silama i dovoljnim kapitalom, to je u stanju svaku naručbu brzo i tačno izvršiti na podpuno zadovoljstvo g. naručitelja.

Na zahtjev šalje nacrt, uzorke materijala, kao što i sve upute i razjašnjenja.

Preporuča se uglednom občinstvu i prepoštovanom svećenstvu, da ju počaste svojim cijenjenim naručbama.

UPRAVA.

NAJMODERNIJE POSJETNICE

IZRADJUJE

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA U ŠIBENIKU

U. Z. S. O. J.

KNJIGOVEŽNICA HRVATSKE ZADRUŽNE TISKARE U ŠIBENIKU

U. Z. S. O. J. (Dr. ANTE DULIBIĆ I DRUG).

UVEZUJE DUGOTRAJNO I SOLIDNO SVAKE VRSTI UVEZA, KAO: PROTOKOLE, MISSALE, MOLITVENIKE I SVE U TU STRUKU SPA-
DAJUĆE RADNJE.

CIENE UMJERENE. — IZRADBA BRZA I SOLIDNA.

JOSIP JADRONJA - ŠIBENIK

Agenturni, komisionalni i otpremnički posao

Zastupstvo: Osjeđuravajućeg Društva „Herceg Bosna“

Zastupstvo i skladište za Šibenik i okolice slijedeći ugl. Tvrdka:

Michele Truden - Trst, Viktor Schmidt Fils - Beč, Braća Klein - Split, Miho Sez - Dubrovnik, Salveti & Co. - Piran, J. Pipan & Co. - Trst, itd. itd. itd.

Preuzimlje naručbe svakovrstnih modernih pečata iz gume i mjedi za pečatni vosak i sve ostale pečatne predmete, sve uz Tvorničku cijenu da se ne boji u-takmice, brza izradba.

Razašilje 1000 komada Feldpost dopisnica za Kr. 6.

HRVATSKA ZADRUGA TISKARA ŠIBENIK

UKNJIŽENA ZADRUGA SA OGRANIČENIM JAMSTVOM (Dr. A. DULIBIĆ I DRUG)

OSKRBLJENA JE SVIM MATERIJALOM, TAKO DA JE U STANJU TOČNO, BRZO, U MODERNOM SLOGU TE UZ VEOMA UMJERENE CIJENE IZRADJIVATI SVE RADNJE SPADAJUĆE U TISKARSKU STRUKU

IZRADJUJE POIMENCE POSJETNICE, TRGOVAČKE MEMORANDUME, RAČUNE, NASLOVNE LISTOVE, TRGOVAČKE I SLUŽBENE OBVOJE, VJENČANE KARTE, PLESNE I DRUGE ZABAVNE POZIVE I PROGRAME, OSMRTNICE, CIJENIKE, JESTVENIKE I T. D. I T. D.

VELIKO SKLADIŠTE TISKANICA ZA OBČINE I ŽUPSKE UREDE.

PRODAJA RAZNOVRNOG ČISTOG PAPIRA I OBVOJA

Najuspješnije oglašuje se u „Hrvatskoj Misli“.

Jadranska Banka

PODRUŽNICA ŠIBENIK

Dionička glavnica K 8,000.000. — Pričuva K 700.000.

CENTRALA U TRSTU

Via della Cassa di Risparmio 5

(Vlastita kuća).

Naslov za brzojave: „JADRANSKA“.

PODRUŽNICE: Dubrovnik — Kotor — Ljubljana — Metković — Opatija — Šibenik — Spljet — Zadar.

Kuponi založnica Zemljišno veresijskog zavoda Kraljevine Dalmacije plativi su kao i uvučene založnice unovčuju se kod JADRANSKE BANKE u TRSTU i svih njezinih podružnica.

Uložne knjižice. — Potrana i administracija vrijednosnih papira. — Kupoprodaja tuzemnih i inozemnih vrijednosnih papira, te deviza i valuta. — Osiguravanje efekata proti gubitku na tečaju pri vučenju. — Žiro računi i tekući računi. — Unovčivanje mjenica, dokumenata, odrezaka i izvučenih vrijednosnih papira. — Kreditna pisma, čekovi, vaglia, naputnice. — Predjmovi i zajmovi na vrijednosne papire, dionice srečke, robu (Warrants), brodove itd. — Gradjevne vjersije.

Pretinči (Safes) za čuvanje vrijednota u željeznoj sobi (Tresor) sa posebnim ključevima za kljente, u kojim se pretincima može držati svakovrsne vrijednosti.

Da postigneš obilan prirod svoga rada na poljodjelskom polju morati ćeš pognojiti svoje usjeve, vinograde, masline, voćna stabla i t. d. sa

40% Kalijevom soli ili kainitom
15-16% Kalciumcianamidom
16-21% Thomasovom drozgom

i to prama uputama koje svak može da zatraži bezplatno kod podpisane, bilo ustmeno ili pismeno. Ista tvrdka zanimanicima dijeli poučne knjižice o uporabi gnjojiva za sve kulture, te prema zahtjevu drži i specijalna predavanja. Ove tri vrsti daju isti uspjeh kao KAS a cijenije od istoga.

Ova gnjojiva dobivaju se izključivo kod podpisane tvrdke, kao jedini i glavni zastupatelj i razpačavao, i to prama uvjetima postavljenim od tvornica

GRUBIŠIĆ & Comp. — Šibenik.

(brzojavni naslov GRUBARES — telefon br. 56).